

Дневна хемеротека за 13.05.2016г.

+инфо - [Фронт 24/42: Еколошката дозвола за „Бошков мост“ е нелегална](#)

Фронт 24/42: Еколошката дозвола за „Бошков мост“ е нелегална

Објавено во 08:49 13 мај 2016 | Прочитано 31 | Печати

Легалноста на еколошката дозвола за проектот Бошков Мост издадена од Министерството за животна средина во 2012 година е под прашање. Управниот суд го поништи решението на Државна Комисија за одлучување во управна постапка со кое се одбива жалбата против издадената еколошка дозвола за проектот, се вели во реакцијата на еколошкото друштво „Фронт 24/42“.

Проектот „Бошков Мост“ кој е предмет на оваа постапка подразбира изградба на 68 MW хидроелектрана во Националниот Парк Маврово. Во 2012 година, Министерството за животна средина донесе решение со кое се издава еколошка дозвола за спроведување на проектот.

„Решението беше обжалено пред Државната Комисија за одлучување во управна постапка ип постапка од работен однос во втор степен со образложение дека еколошката студија врз основа на која е издадено ова решение е некомпетна и согласно тоа, решението на Министерството е издадено спротивно на Законот за животна средина. Во 2013 година, Државната Комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен донесе решение со кое ја одби жалбата како неоснована и го потврди решението на Министерството за животна средина. Ова решение на Државната Комисија од 2013 година е предмет на тужба пред Управниот суд.

„За Судот не постојат докази дека во издавањето на еколошка дозвола за ХЕЦ „Бошков Мост“ била целосно запазена постапката согласно Законот за животна средина. Судот потврди дека фактите се нецелосно и погрешно утврдени и дека во постапката не се водело сметка за правилата на постапката. Имајќи го ова предвид ја поништи одлуката на Државната Комисија во врска со жалбата поднесена против решението со кое се издава еколошка дозвола за проектот ХЕЦ „Бошков Мост“ и го врати предметот на повторно постапување“ – изјави Александра Бујароска од Фронт 21/42.

„Видно од списите од предметот, за судот е нејасно како Државната Комисија прифатила дека првостепеното решение е донесено согласно закон и дека пред донесувањето претходела целосна и детална постапка и дека биле прибавени сите докази“[1] – стои во пресудата на Судот. Судот констатирал дека Министерството за животна средина требало да донесе решение за еколошка дозвола врз основа на комплетна студија за оцена на влијанието врз животната средина (ОВЖС), извештај за соодветност на оваа студија и исходот од консултациите со јавноста, што всушност не било случај. Дополнително, Министерството требало во решението да ги наведе конкретните мерки за спречување, ограничување, ублажување или намалување на штетните влијанија, како и мерките за зголемување на поволните влијанија врз животната средина како резултат на спроведувањето на проектот.

„Интересно е да се забележи дека во 2013 година, независниот експерт при Механизмот за жалби на Европската банка за обнова и развој која финансиски го поддржува овој проект објави наоди со кои потврдува дека еколошката студија за Бошков Мост не е комплетна бидејќи во неа недостасуваат значајни податоци. Експертот потврди дека при одлучувањето за финансиската поддршка за проектот, Банката ги прекршила своите еколошки процедури[2].“ изјави Ана Чоловиќ Лешоска од Еко-свест.

За еколошката дозвола за Бошков Мост се води уште една управна постапка. Имено, спротивно на Законот за животна средина, валидноста на спорното решение за проектот Бошков Мост во 2014 година беше продолжена од страна на Министерството за животна средина. За ова прекршување, во јуни 2015 година е покрената уште една жалбена постапка пред Државната Комисија

Проектот ХЕЦ „Бошков Мост“ се најде и пред Бернската Конвенција [3] во 2015 година, кога беше усвоена препорака за стопирање на сите планирани проекти во Националниот парк Маврово.“

Телма - [Спорна еколошката дозвола за проектот Бошков мост](#)

Легалноста на еколошката дозвола за проектот Бошков Мост издадена од Министерството за животна средина во 2012 година под прашање. Управниот суд го поништи решението на Државна Комисија за одлучување во управна постапка со кое се одбива жалбата ..

Локално - [Спорна еколошката дозвола за проектот Бошков мост](#)

Легалноста на еколошката дозвола за проектот Бошков Мост издадена од Министерството за животна средина во 2012 година под прашање. Управниот суд го поништи решението на Државна Комисија за одлучување во управна постапка со кое се одбива жалбата ...

МКД - [Управниот суд ја поништи еколошката дозвола за проектот Бошков Мост](#)

Издадената еколошката дозвола за проектот Бошков Мост издадена од Министерството за животна средина во 2012 година се враќа на повторно постапување. Управниот суд го поништи решението на државна Комисија за одлучување во управна постапка со кое се ...

Нетпрес - [Со субвенционирање на греење на пелети загаденоста на воздухот може да се намали за 17 пати](#)

НЕТ ПРЕС

Македонија

Балкан

Свет

Анализи

Економија

Колумни

Магазин

Со субвенционирање на греење на пелети загаденоста на воздухот може да се намали за 17 пати

Количината на ПМ1 честичките што се ослободува при согорувањето на пелети кои се користат за греење во домаќинствата е седумнаесет пати помала од количината на овие честички што се ослободува од согорување на огревно дрво во стар котел на дрва.

Последни вести

Акција за собирање кабаст отпад во Аеродром

Со субвенционирање на греење на пелети загаденоста

Во 12 сообраќајки вчера во Скопје, шест лица повредени

Надлежните министерства утврдиле дека најмасовното загадување, покрај од индустриските капацитети и автомобилите, доаѓа од печките на дрва, со кои се затоплуваат над 400 000 домаќинства во државата, пишува [Вест](#).

Едно домаќинство во Македонија, кое грее просечна површина на станбен простор од 60 квадратни метри, годишно ќе потроши 1, 56 тони нафта која, при согорување, ќе произведе емисија од 0, 527 честички јаглероден диоксид во воздухот. Ако се грее на јаглен, ќе потроши од 2,2 до 4, 8 тони и ќе загади со CO₂ со 0,38 честички во воздухот. Со огревна бука и даб со влажност од 15 отсто ќе загади со 0,03 честички CO₂, но ќе треба да купи дури осум тони дрва, додека со дрвен pellet ќе загади само со 0, 021 честички CO₂, а ќе треба да купи само три тони пелети.

Количината на ПМ1 честичките што се ослободува при согорувањето на пелети кои се користат за греење во домаќинствата е седумнаесет пати помала од количината на овие честички што се ослободува од согорување на огревно дрво во стар котел на дрва. Бројките велат дека со модерен котел на пелети при согорување на пелети кога се ослободува еден мегаџул топлина се

создаваат 6,2 милиграми ПМ1 честички, а со стар котел на дрва при согорување на дрва кога се ослободува еден мегаџул топлина се создава 106,1 милиграми ПМ1 честички.

Како што пишува Вест, ако килограм дрвени пелети чини 12.000 денари, годишно едно домаќинство ќе треба да издвои 45.000 денари за спомнатата квадратура. Условите и климата во Скопје каде што живее најголемиот број од населението, бараат годишен трошок од 500 евра, велат истражувањата од Министерството за животна средина до кои дојде "Вест". Греењето на дрва останува една третина поевтино од греењето на дрвени пелети, но државата ќе стартува со субвенции преку намалување на ДДВ-то, како за специјализираните печки така и за набавка на пелетите.

За да се привлече населението кон овој високоефикасен и многу еколошки начин на затоплување на домовите, и да се намали цената за пелетите по килограм, следните 10 години ќе се намали вредноста на ДДВ за крајните корисници и на печките и на пелетите од 18% на 5 %.

Министерството за животна средина и просторно планирање, заедно со Министерството за здравство и со лекарите од јавното здравство, како и со Министерството за земјоделство, "Македонски шуми", со министерствата за финансии, за транспорт и врски итн. утврдиле дека најмасовното загадување во воздухот, покрај од индустриските капацитети и од автомобилите, доаѓа токму од печките на дрва со кои се затоплуваат над 400 000 домаќинства во државата. Се оди на обезбедување на 20 отсто обновливи извори на енергија во вкупната потрошувачка, што е и обврска на РМ на патот кон ЕУ.

Еден од тие начини е спречување масовна сеча во шумите на обработливо дрво, кое во принцип е влажно, при согорување чади поради таа влага, и ја загадува животната средина.

Дрвото полка ќе се заменува со изработка на производи од остатоците на дрвото кое се сече, односно со дрвени пелети за домаќинствата. Тие се фабрички исушени дрва, без влага, без дим, без пепел, и се користат во специјални печки за пелети. Тие масовно се користат од Германија, Франција и Шведска, до Канада и САД, пишува Вест.

Таму се грат цели згради на овие дрвени суровини, па и големи површини земјоделски оранжерији. Бидејќи дрвените пелети се поскапи од огревното дрво, и во овие високоразвиени земји државата цело време субвенционира.

"Сè потекна од енормното загадување во воздухот. Комитетот за здравје и животна средина го направи истражувањето за ефектите од греењето со дрвени пелети. Ме прашувате како се добиваат и зошто, иако се остатоци од дрво, загадуваат многу помалку од дрвото. Се собираат остатоците (деланки, прачки,...) од дрвото што се сече, и се обработуваат. Дрвото во себе има состојка лигнин. Првин се сечат тие остатоци на парчиња. Потоа се ставаат да се исушат.

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Натаму, влегуваат во форми, калапи и под притисок од 200 степени се пресуваат и залепуваат. Излегуваат готови пелети. Лигнинот има улога на природно врзувачко средство. Тука е екологијата во користењето на дрвените пелети", вели заменик-министерот за животна средина инженер Стево Темелковски.

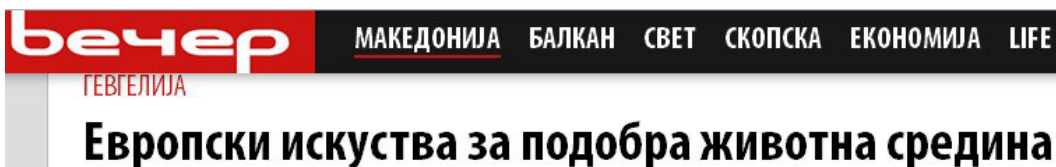
Во истражувањето кое го направило Комитетот за здравје, јасно се означени што се предности, а што не од воведувањето на печките на пелети и системите на централно греење. Во предности не споменавме само дека печките одржуваат температура со вградени дигитални регулатори на просторот. Ефикасноста на старата печка на дрва е 55 % , додека на печките на пелети е над 90%.

Првпат за овој проект деновиве говореше лидерот на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски, кој рече дека е веќе зацртано тој да се применува од следната година и ги нагласи трите сегменти; поддршка за набавка на печки за кои државата ќе обезбеди субвенции до 70 проценти, по принципот старо за ново за најмногу 30.000 денари по домаќинство; намалување на вредноста на ДДВ за крајните корисници и на печките и на пелетите од 18% на 5 % во текот на следните 10 години. Истовремено, ќе следи и субвенционирање на инсталирање на системи за греење со радијатори на пелети во големи станбени објекти и други поголеми потрошувачи, како градинки, училишта, здравствени домови, јавни претпријатија кои се лоцираат во населени места што не се приклучени кон централното градско греење и кои моментално, во најголем дел, се затоплуваат со дрвна маса или со фосилни горива. Проектот ќе трае во следните три години и ќе бидат инвестирани најмалку 3 милиони евра годишно, а доколку има заинтересираност, ќе има и зголемување на предвидените средства.

Во Македонија, во неколку градови веќе се произведуваат пелети и печки. Според проектот, во производството на пелети ќе се вклучи и ЈП "Македонски шуми", кое нема да воспостави монопол туку ќе ја пополнува празнината која ќе се појави, за да не се врши увоз на овие сировини за огрев.

Вечер - Европски искуства за подобра животна средина

Во Гевгелија се одржа еднодневна работилница во рамки на проектот за капацитетите на централната и локалната власт од областа на животната средина и заштитата од поплави во чија што работа учествуваат инспекторите за животна средина и претставници на општините од Југоисточниот и Вардарскиот регион на Македонија

Овој проект како дел од програмата на Европската комисија, овозможува јавната администрација и делумно јавните организации во државите кориснички, да работат заедно со нивните еквивалентни институции од државите членки на ЕУ, посочи постојаниот твининг-советник, Цезар Сеоанез.

- Главните цели на проектот се подобрување на законите кои опишуваат како работи инспекцискиот систем и инспекторите за животна средина, да се предложат промени во институциите за оптимизирање на нивните ресурси, да се даде приоритет во решавањето на поголемите детектирани проблеми во животната средина и да се обезбеди поддршка во подготовката на бројни алатки за секојдневна работа на инспекторите и на индустриските оператори, нагласи Сеоанез.

Проектот во Македонија го спроведува Државниот инспекторат за животна средина со финансиска помош од ЕУ, а досега овој проект е имплементиран во Шпанија и конзорциските партнери Холандија и Португалија.

Вест - Стопанска комора: Македонските компании губат милиони евра оти нема правилник за отпад

СТОПАНСКА КОМОРА: МАКЕДОНСКИТЕ КОМПАНИИ ГУБАТ МИЛИОНИ ЕВРА ОТИ НЕМА ПРАВИЛНИК ЗА ОТПАД

Во милиони евра се бројат загубите што ги трпат компаниите поради се уште недонесениот правилник за извоз, увоз и транзит на отпад.

Како што соопшти Стопанската комора на Македонија, постапката за донесување на правилникот е почната пред речиси една година, но се уште не е завршена што практично значи неусогласеност на домашната со европската регулатива. Тоа целосно ги спречува стопанските субјекти во вршењето на својата дејност, што резултира со секојдневно зголемување на финансиските загуби.

- Апелираме надлежните институции во најкус можен рок да ја усогласат регулативата. И покрај тоа што се донесени, законските измени не се применливи поради недонесувањето на подзаконските акти, односно правилникот за извоз, увоз и транзит на отпад, реагира Комората.

Според Комората, најголемите негативни реперкусии се јавуваат во реализацијата на увозот и извозот на металните отпадни сировини кои согласно постојните европски и светски регулативи се третираат како сировини, а не отпад.

- Кај стопанските субјекти кои работат со метални отпадоци како основна металургиска сировина, производните активности во голема мерка се редуцирани. Во вакви услови, не може да ги планираат производните активности поради неможноста за непречено и континуирано снабдување со сировини, стои во соопштението.

Асоцијацијата на секундарни сировини и рециклатори при Стопанската комора на Македонија, како што се наведува, навремено иницираше и со свои мислења и сугестии активно партиципираше во донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за управување со отпад и во дефинирањето на текстот на Правилникот за извоз, увоз и транзит на отпад.

Факултети - [Островите исчезнуваат поради климатските промени](#)

ОСТРОВИТЕ ИСЧЕЗНУВААТ ПОРАДИ КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ

Како што ќе минуваат годините, ќе станува се` потешко да се негира доказот дека човекот ги предизвикал климатските промени. Веќе знаеме дека исчезнувањето на животинските видови се случува 1.000 пати побргу од нормално, а шестото масовно изумирање на Земјата веќе започнало.

Климатските промени може да ги претворат северна Африка и Средниот исток во огромна пустина. Ново истражување објавено од „Ne scientist“ покажува во колку лоша состојба се наоѓа Земјата поради климатските промени. Имено, од 2014 година, пет Соломонски острови исчезнале од мапата на светот поради порастот на морското ниво.

Петте острови: Какатина, Кале, Рапита, Рехана и Золис, за среќа не биле населени, но сепак биле покриени со вегетација и служеле како место за одмор за локалните рибари. Водата во регионот расте просечно 7 милиметри годишно, во споредба со 3-те милиметри пораст во другите делови од планетата.

Истражувачите се сигурни дека во втората половина од векот, остатокот од светот ќе го стигне нивото на морето на Соломонските острови.

Овие пет острови не се единствените погодени од климатските промени. Уште шест други острови имаат помала површина за 20-62%, а на еден од најнаселените, Нуатамбу, потонале 11 куќи од 2011 година.

Како што **претпоставуваат** научниците, до 2100 година, 150-200 милиони луѓе може да бидат директно погодени од порастот на морското ниво.